

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

<i>Jméno a příjmení studenta:</i>	Bc. Eva Doulová
<i>Název diplomové práce:</i>	Imperativ im DaF-Unterricht
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	Mgr. Jana Kusová, Ph.D.
<i>Oponent diplomové práce:</i>	Doc. PhDr. Hana Andrášová, Ph.D.

Vyjádření vedoucí diplomové práce:

Eva Doulová se ve své diplomové práci zabývá problematikou imperativu ve výuce němčiny jako cizího jazyka. Vzhledem k tomu, že vyjádření výzvy či rozkazu patří k základním komunikačním strategiím již od začátečnické úrovně cizího jazyka, jedná se o velmi aktuální a v praxi široce využitelné téma.

Autorka práci rozdělila na několik částí, struktura práce však není zcela logická a některé z kapitol či podkapitol do práce ne zcela optimálně zapadají (viz níže).

V úvodní teoretické části se Eva Doulová podrobně věnuje tvorbě imperativu v němčině a jeho potenciálním náhradním formám, jako je *Infinitiv*, *Partizip II*, *Indikativ Präsens* a *Futur I*, modální slovesa, *Konjunktiv*, sloveso *lassen*, pasivní formy, neverbální výrazy, stylistické možnosti (zdvořilé vyjádření imperativu). V této části, tedy v kapitolách 1–5, autorka zpracovává téma velmi podrobně. Následující kapitola 6 je bohužel ve srovnání s předchozím textem velmi povrchní a vykazuje chyby či nepřesnosti ve formulacích, např. první odstavec na str. 25 a 26. Zde citovaná publikace Mraček (2003) chybí v seznamu literatury.

Kapitola 7 se zabývá použitím imperativu ve frazeologizmech. Ve vztahu ke zkoumané úrovni A1 a A2 nepovažuji tuto kapitolu za zcela optimální, především vzhledem ke zvoleným příkladům.

V kapitole 8 se autorka věnuje problematice analýzy učebnic, která posléze tvoří základ empirické části její diplomové práce. Vzhledem k důležitosti tohoto tématu pro předkládanou diplomovou práci bych uvítala podrobnější a konzistentnější zpracování. Kapitole 9 se věnuje problematice zprostředkování gramatického učiva

ve výuce němčiny jako cizího jazyka. Kapitola je poměrně obsáhlá a její jazyková i obsahová úroveň značně kolísá. Ne všechny části textu zde považuji za nutné, jelikož jejich zařazení není vzhledem k tématu nijak ukotveno, např. část „Übungstypen“ atd.

Vlastní práce Evy Doulové, tedy empirická část, začíná kapitolou 11, ve které provádí analýzu učebnic na úrovni A1 a A2. Autorka volí devět učebních souborů, a sice *Macht mit!*, *Beste Freunde*, *Pingpong neu*, *Heute haben wir Deutsch*, *Team Deutsch*, *deutsch.com*, *Geni@l*, *Wir a Němčina pro 7. ročník*. Po jejich celkovém představení se Eva Doulová věnuje podrobně jazyku učitele. V této části autorka vypsala jednotlivé fráze, které se ve výuce mohou potenciálně objevit (učitel, pokyn u cvičení). Jedná se ale o pouhou sumarizaci bez následujícího vyhodnocení a syntézy. Za zcela neorganickou součást práce považuji následující podkapitulu „11.2.2. Schüler-Lehrer-Gespräche mit dem Imperativ“. Autorka zde uvádí potenciální možné rozhovory mezi vyučující a žáky. Tyto rozhovory ale odpovídají spíše úrovni rodilých mluvčích a jsou na zkoumané úrovni A1 a A2 zcela nereálné.

V další podkapitole se Eva Doulová věnuje zprostředkování imperativu jako gramatické látky v daných učebnicích. Jedná se zpravidla o prostý popis, který je ale značně nevyvážený a nenabízí žádné zásadní srovnání. Za popisem jednotlivých učebních souborů je sice zařazeno srovnání (text + tabulka), i zde jde ale spíše o popis stavu a ne srovnávací analýzu. V popisech se objevují i nepřesnosti, např. v tabulce na str. 67 autorka tvrdí, že v souboru *Beste Freunde* není zařazen imperativ u sloves s odlučitelnou předponou. Ve druhém díle učebnice se ale na str. 10 dole v tabulce objevuje sloveso *mitbringen* (*bring ... mit*). Podíváme-li se do pracovního sešitu druhého dílu, zjistíme, že na str. 9 se ve cvičení 14 vyskytují tři slovesa s odlučitelnou předponou (*einkaufen*, *mitmachen*, *fernsehen*). Imperativ u sloves s odlučitelnou předponou je tedy zařazen jak explicitně, tak i induktivně. Autoři předpokládají, že žáci na základě předchozích znalostí, znalosti pravidla a indukce tvary vytvoří správně. Učební soubor tedy imperativ u sloves s odlučitelnou předponou zprostředkovává, a to velmi nenásilným a moderním způsobem.

V kapitole 12 pak autorka představuje vlastní přípravu výuky imperativu a věnuje se teoreticky zásadám přípravy výuky.

Jazykově je práce na průměrné úrovni, průběžně obsahuje gramatické, lexikální či stylistické chyby a překlepy (bohužel i u přebíraných citátů).

Za problematickou považuji formální stránku práce.

- Za nevhodné lze označit nejednotné formátování metajazykových informací (např. kurziva u příkladů).
- Je zapotřebí důsledně rozlišovat mezi pomlčkou a spojovníkem.
- Citace zdrojů musí být jednotné (např. rozsah citovaných stran bez mezer, za zkratkou pro stránku by měla být jednotně mezera atd.).
- Citace delší než tři řádky je zapotřebí označit kromě uvozovek i menším písmem a odsazením.
- V seznamu literatury mají být internetové zdroje dle směrnice KNJ uvedeny ve formátu URL a číslo, např. URL 1, takto mají být i citovány v textu práce.
- Seznam literatury není abecedně.

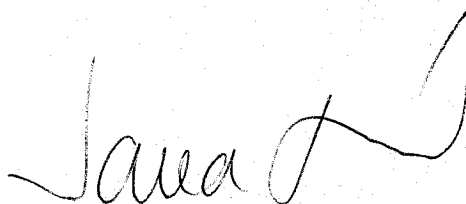
- Jestliže je pro celou práci zvolen harvardský způsob citace, není vhodné citovat učebnice v poznámce pod čarou plně.
- V seznamu chybí některé tituly uváděné v práci, např. výše zmiňovaný Mraček či nejasná citace „Masarykova univerzita“.

Z hlediska obsahu mám následující výhrady a dotazy k obhajobě diplomové práce:

- Na str. 25 dole uvádíte, že tvar konjunktivu I je u slovesa *sein* zdvořilý. Vysvětlete prosím vztah tvaru imperativu a konjunktivu I u slovesa *sein*, který je zde velmi zřetelný.
- Na str. 32 uvádíte mezi cílovými skupinami *Altersgruppe* a *Altersstufe*. Proč takto klasifikujete a oddělujete?

Práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k výše uvedeným pozitivům i negativům navrhuji hodnocení **dobře**.

Podpis vedoucího diplomové práce:

Datum: 18. 8. 2017